

Skosmos 1.4, 1.5 ja 1.6 + Skosmos 1.7 kehitys

Osma Suominen
31.5.2016

Finto-projektin laajennetun projektiryhmän kokous

Sisällys

1. Uutta Skosmoksessa ja Fintossa
2. Tekeillä Skosmos 1.7:ssä
3. Käyttötilastoja
4. Skosmos maailmalla

Uutta Skosmoksessa ja Fintossa

Uusien käsitteiden luettelo

YSO, YSA, Allärs, MUSA ja yhteisönimet, joissa aikaleimat saatavilla

YSA - Yleinen suomalainen asiasanasto
Sisällö

A-Ö Hierarkia Ryhmät **Muutokset**

Tietoja sanastosta

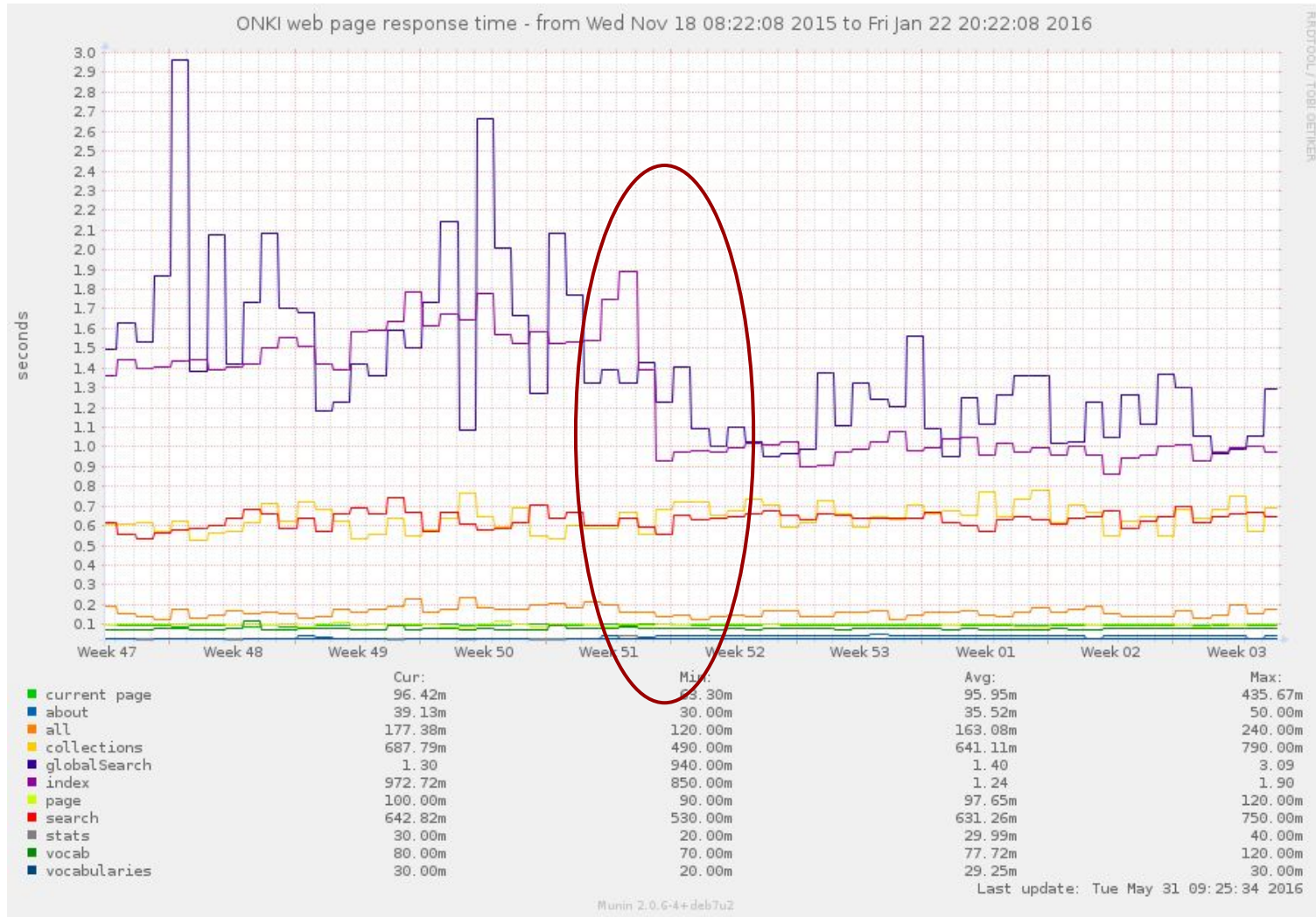
marraskuu 2015
 astatiini
 eläinten täyttäminen
 Espoo -- Mäkkylä
 Kosken kartano (Koski Tl.)
 kuulontutkimus
 lakien yhdenmukaistaminen
 Portland
 rohtovuohenherne
 San Sebastián
 Tuusula -- Lahela
 Valtatie 24
 ydinonnettomuudet

lokakuu 2015
 abstraktit pelit
 afrikkalainen sikarutto
 Akershusin lääni
 alkaliniteetti
 aridiset alueet
 askeleet
 asumisterveys
 bambu (materiaali)
 Belgrad
 biohakkerointi
 Bomban talo
 bosniankielinen kirjallisuus
 Casablanca

NIMI	YSA - Yleinen suomalainen asiasanasto
AIHEALUE	Yleiset yleiskäsitteet
KUVAUS	Yleinen suomalainen asiasanasto kattava yleissanasto, johon on koottu Yleinen suomalainen asiasanasto elektronisen aineiston ja muiden Sanasto auttaa tietojen tallentamisen tarkoituksena on toimia perustana Sanaston laadinnassa on noudatettava ohjeita (SFS 5471).
JULKAISIJA	Kansalliskirjasto

Tehokkuus parantunut

Aakkosellinen hakemisto ja hakutoiminnot nopeutuneet 20-80%

Hitaan sivun latausindikaattori

Näytetään, jos esim. LCSH-linkkien lataus kestää pitkään

YSO - Yleinen suomalainen ontologia

Sisällön kieli suomi Hae

A-Ö Hierarkia Ryhmät Uudet

- tapahtumat ja toiminta
 - ajanjaksot
 - ilmiöt
 - tapahtumat
 - toiminta
 - havainnointi ja aistiminen
 - keskinäinen toiminta
 - kontrolli
 - kulutus ja käyttö
 - liikkuminen
 - autoilu
 - avaruuslennot
 - miehitetyt avaruuslennot
 - eksyminen
 - geokätköily**
 - harjoitteet
 - hiihto
 - huuhtoutuminen
 - hyppääminen
 - ilmailu
 - jalankulku
 - jaloittelu
 - juoksu
 - kaatuminen

Ladataan sisältöä...

Käsitteiden lukumäärien jäsenitys

Esim. KOKO-ontologian etusivulla

Resurssien lukumäärä tyypeittäin

Tyyppi	Lukumäärä
Käsite	48463
• LIITO-käsite	3465
• TAO-käsite	2604
• TERO-käsite	2470
• MUSO-käsite	943
• KTO-käsite	952
• MAO-käsite	6664
• TSR-käsite	5100
• AFO-käsite	5974
• KAUNO-käsite	5864
• KULO-käsite	1550
• VALO-käsite	1933
• JUHO-käsite	6546
• KITO-käsite	840
• MERO-käsite	1373
• YSO-käsite	27278

Laajennusmekanismi

Käyttöliittymää voi rikastaa laajennuksella (javascript-koodia ja CSS:ää)

Termillä kuvailtuja kuvia Finnassa 2254

▲ Kuva ▲

« »

Lapsi laskemassa mäkeä suksilla
Helsingin kaupunginmuseo

Pirkkolan urheilupuisto
Helsingin kaupunginmuseo

Pirkkolan urheilupuisto
Helsingin kaupunginmuseo

Pirkkolan urheilupuisto
Helsingin kaupunginmuseo

Olga Hattunen ja Elna Ryyänen hiihtämässä.
Ilomantsin Museosäätiö

Katso hakutulokset Finnassa

Tekeillä Skosmos 1.7:ssä

Interaktiivinen API-dokumentaatio

Swagger-kuvauksesta voi tuottaa client-koodin useille ohjelmointikielille

Skosmos API

The Skosmos REST API is a read-only interface to the data stored in the vocabulary server. The URL namespace is the URL of the Skosmos instance, e.g. <http://api.finto.fi> (at the National Library of Finland, running the latest Skosmos release). REST URLs begin with `/rest/v1`.

Most methods return the data as UTF-8 encoded JSON-LD, served using the `application/json` MIME type. The data consists of a single JSON object which includes JSON-LD context information (in the `@context` field) and one or more fields which contain the actual data. Some methods (`data`) return other formats (RDF/XML, Turtle, RDF/JSON) with the appropriate MIME type.

The API supports Cross-Origin Resource Sharing by setting the Access-Control-Allow-Origin HTTP header to `"*"` for all requests.

The API supports the JSONP convention of appending a callback parameter to any URL. The returned data will then be wrapped in a JavaScript function call using the function name provided as the callback parameter value. JSONP wrapped data will be served using the `application/javascript` MIME type.

Global methods

Show/Hide | List Operations | Expand Operations

GET	/vocabularies	Available vocabularies
GET	/search	Finds concepts and collections by query term
GET	/data	Gets the RDF data of the requested concept
GET	/types	Information about the types (classes) of objects contained in all the vocabularies

Vocabulary-specific methods

Show/Hide | List Operations | Expand Operations

Concept-specific methods

Show/Hide | List Operations | Expand Operations

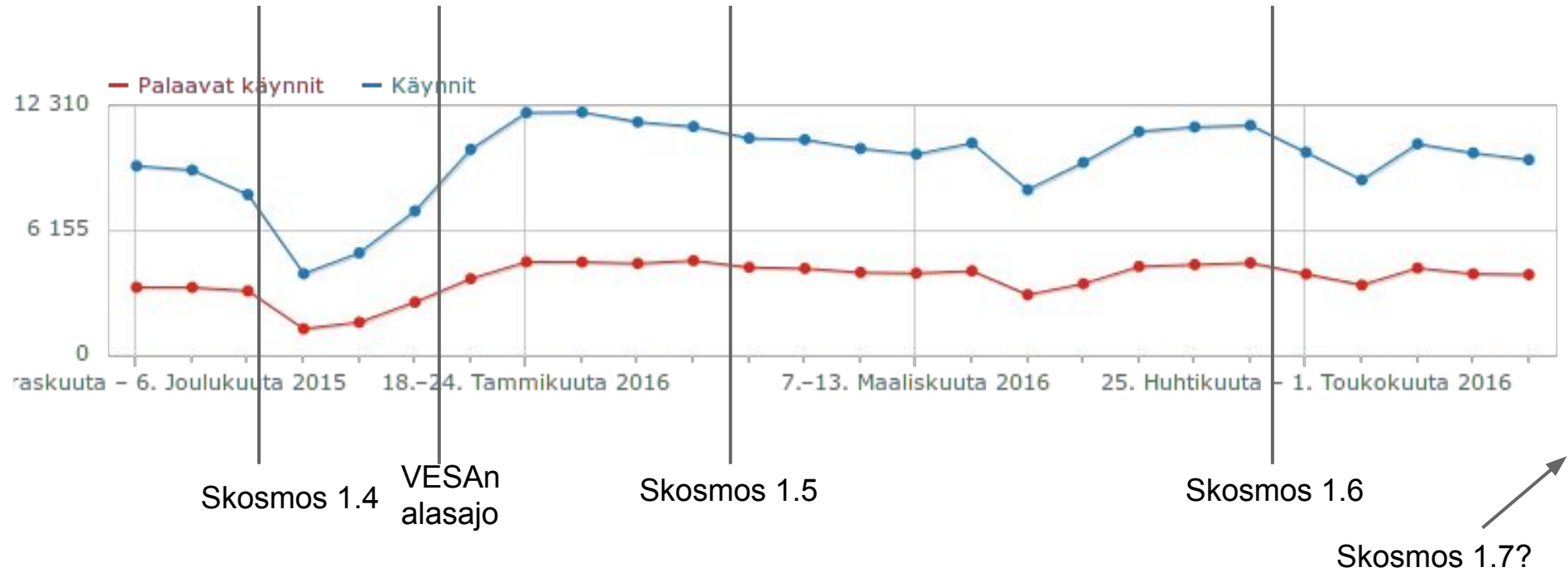
Muita 1.7:n tulevia ominaisuuksia

Hiukan helpompi käyttää esim. näkövammaisille

- Esteettömyysparannuksia
 - Hyppää sisältöön -linkki, esteettömämpi HTML-koodi
- Skaalautuvuusparannuksia
 - Aakkosellisen hakemiston piilottaminen mahdollistaa laajojen sanastojen kuten LCSH ja TGN käytön
- Haku notaatiokoodilla esim. luokituksista

Finton käytön kehitys

palaavia käyntejä / viikko

Skosmos-asennukset maailmalla

YK	<ul style="list-style-type: none">● FAO: Skosmosta käytetään AGROVOCin julkaisuun● GACS-projekti (FAO, CABI (UK), NAL (USA)) käyttää Skosmosta● UNESCO ottamassa käyttöön tesauruksensa julkaisussa
Saksa	<ul style="list-style-type: none">● Rheinland-Pfalzin paikkatietohankke: luokitusten julkaisu● Taloustieteiden kansalliskirjasto (ZBW)● Nordrhein-Westfalenin korkeakoulukirjastokeskus (HBZ-NRW): luokitusten julkaisu
Ranska	<ul style="list-style-type: none">● Väestötieteen tutkimuslaitos INED: Demovoc-tesauruksen julkaisu● Sparna-yritys (konsultoi UNESCOa ja INEDiä Skosmoksen käyttöönotossa)
Italia	<ul style="list-style-type: none">● Tor Vergatan yliopisto (VocBench-editorin kehittäjät)
Itävalta	<ul style="list-style-type: none">● Wienin yliopisto käyttää Phaidra-projektissa
Norja	<ul style="list-style-type: none">● Oslon yliopiston kirjasto käyttää Norsk Generell Tesaurus -projektissa
Suomi	<ul style="list-style-type: none">● Sanastokeskus TSK ry● Lingsoft Oy● SeCo-tutkimusryhmällä oma asennus light.onki.fi● Mikkelin AMK:lla ollut koekäytössä

Skosmos-asennukset maailmalla

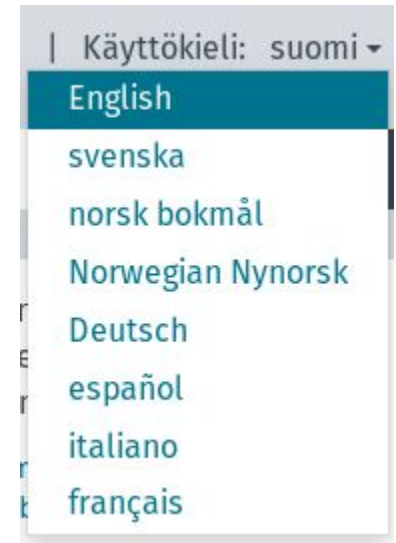
YK	<ul style="list-style-type: none">● FAO: Skosmosta käytetään AGROVOCin julkaisuun● GACS-projekti (FAO, CABI (UK), NAL (USA)) käyttää Skosmosta● UNESCO ottamassa käyttöön tesaurusensa julkaisussa
Saksa	<ul style="list-style-type: none">● Rheinland-Pfalzin paikkatietohankke: luokitusten julkaisu● Taloustieteiden kansalliskirjasto (ZBW)● Nordrhein-Westfalenin korkeakoulukirjastokeskus (HBZ-NRW): luokitusten julkaisu
Ranska	<ul style="list-style-type: none">● Väestötieteen tutkimuslaitos INED: Demovoc-tesauruksen julkaisu● Sparna-yritys (konsultoi UNESCOa ja INEDiä Skosmoksen käyttöönotossa)
Italia	<ul style="list-style-type: none">● Tor Vergatan yliopisto (VocBench-editorin kehittäjät)
Itävalta	<ul style="list-style-type: none">● Wienin yliopisto käyttää Phaidra-projektissa
Norja	<ul style="list-style-type: none">● Oslon yliopiston kirjasto käyttää Norsk Generell Tesaurus -projektissa
Suomi	<ul style="list-style-type: none">● Sanastokeskus TSK ry● Lingsoft Oy● SeCo-tutkimusryhmällä oma asennus light.onki.fi● Mikkelin AMK:lla ollut koekäytössä

Käännöksiä maailmalta

Omaa tuotantoa: suomi, ruotsi, englanti

Maailmalta saatuja käännöksiä:

- saksa (Rheinlanz-Pfalz ja ZBW)
- ranska (Sparna)
- italia (Tor Vergata)
- espanja (FAO)
- norjan bokmål ja nynorsk (Oslo yliopiston kirjasto)
- **kiina** (FAO)

<http://skosmos.dev.finto.fi> - Skosmos-demoasennus

Kiitos

skosmos.org

tämä esitys: <http://tinyurl.com/skosmos-1-6-laapro>